

Z cizích revuí.

REVUE MILITAIRE FRANÇAISE, čís. 160—162, říjen—prosinec 1934.

Plk. Pugins: La manoeuvre de Lorraine 1914. Je to vlastně jeden z příkladů neznalosti vedení bitev gen. Moltkem, jak o tom mluví též autor v předchozím článku.

Bez nadšení přijal Moltke manévr přes Belgii a předpokládal, že Francouzi vpadnou na území německé. Proto chtěl nechat Francouze proniknout tak daleko, aby mohl provést manévr do obou jejich boků, které předpokládal opřít o pevnosti Mety a Štrasburk. Volbě bojiště věnoval velkou péči, neboť nebylo možno porazit Francouze na hranicích v blízkosti jejich pevností, o které se mohli opřít. Proto bylo nutno je vylákat do Lotrinska. Schlieffen vzhledem k ofensivě v Belgii chtěl v Lotrinsku ustupovat až do krajnosti. Moltke naopak chtěl tam vést rozhodnou bitvu. Proto tam umístil dvě armády v celkové hodnotě 8 armádních sborů, 5 zeměbraneckých brigád, 20 zeměbraneckých praporů a 2 divisi posádky Met a Štrasburku.

Princ Ruprecht Bavorský přijal velení nad oběma armádami (6. a 7.). Jeho úkol byl: „Budou-li Francouzi defensivní, útočit na jejich postavení na Mosele; budou-li útočit s přesilou, ustupovat až do čáry Mety—Sarreluis.“ — Tedy úloha

úplně závislá na jednání nepřítele. Kdy zjistí přesilu? Až bude poražen, a potom je pozdě. S touto hodně pasivní úlohou nebyl spokojen ani Ruprecht ani jeho štáb, který toužil po úlohách, které měli jeho kamarádi na západním křídle. V této nejasné úloze činil Ruprecht přípravy na ofensivu, a proto si přitáhl 7. armádu z jihu Alsaska k Štrasburku. Moltke mu znovu doporučoval jednat podle činnosti Francouzů. Ti zahájili ofensivu, ale Ruprecht nechtěl ustupovat tak daleko, jak zamýšlel Moltke. Otevřela by se mezera mezi 6. a 7. armádou. Moltke, jenž dobře věděl, co chce, neuměl rázně nařídit ústup 6. armády a potom 5. armáda byla již hotova s přípravami na vlastní postup. Tak byl ústup prováděn až do doby, kdy bylo skončeno přeskupení sil z Alsaska. 20. srpna 1914 byla zahájena protiofensiva 6. a 7. armády se silnými křídly, ovšem předpoklad obchvatu nebyl splněn. Proniknutí Francouzů bylo dosud malé. Po soustředění byly početní síly Němců větší než síly francouzské 1. a 2. armády. Němci: 25—26 divísi a 1766 děl; Francouzi: 20 divísi a kolem 1000 děl. Úspěch ofensivní byl hlavně terenní a válka přešla na francouzské území. Trofeje bylo velmi málo. Postup byl placen těžkými ztrátami. Když však náčelník štábu Ruprechtův gen. von Kraft žádal 22. srpna o další dispoziční pokročování v postupu, nemohl dlouho dostati odpověď. Zdá se, že svým dotazem překvapil. Dodatečně dostal směr na Epinale. V této váhavosti zahájili Francouzi nový postup východně od Nancy a na Mortange. V té době byly zálohy Ruprechtovy 3 a půl divise za středem. Bylo třeba zesílit severní křídlo 6. armády, aby střed a jih mohl pokračovat v svém postupu na Epinale. Toto zesílení mnoho nepomohlo a 25. srpna byla situace severní poloviny 6. armády velmi kritická; některé části již byly zachváceny panikou. Za této situace nařizuje AOK., aby 6. armáda podnikla ofensivu na Nancy a severně odtud právě svým poraženým křídlem, ačkoliv k tomuto úderu nebylo ani pěchoty, ani těžkého dělostřelectva, neboť po cestě musila zdelati řadu tvrzí. V té době píše Ruprecht, že AOK. nepočítá se skutečností.

Převaha Francouzů trvala až do 27. srpna, kdy jak Němci, tak i Francouzi zastavili postup a pevně se zachytili na terénu. Tedy francouzská 2. armáda byla zastavena v svém postupu 6. německou armádou a naopak zase 7. německá armáda se zastavila před 1. francouzskou armádou a nedokončila ani postup na Epinale, ani obklíčení francouzských sil ve Vogésách. Gen. Kraft píše AOK., že vojska nemají na další postup sil a prostředků. Dále postup naráží na pevnosti, kterých musí dobýt, chce-li si uvolnit dopravní tepny, jinak půjde do pytle a všechny volné síly by musil vydat na zajištění boků. Armádní sbory jsou vyčerpaný a mají velké ztráty, i přes 50 procent.

Pak uvádí autor zajímavé podrobnosti svědčící o zvláštním způsobu velení AOK. Mise mjr. gšt. Bauera, který přijel 30. srpna od AOK., aby zjistil situaci. Tento důstojník během své dlouhé služby v německém hlavním štábu byl vlastně tvůrcem těžkého dělostřelectva. Nadšen jeho uplatněním proti pevnostem v Belgii, tlumočil přání své a mnohých z AOK., aby se skupina armád vrhla na přechody Mosely mezi Toullem a Epinalem a od východu pak napadla jádro francouzských sil. Poněvadž zde překáží Toul, bude nutno se naň vrhnout. Bauer slíbil dělostřelectvo z pevností Met a Štrasburku a sám ihned telefonoval o odeslání velké části pevnostního těžkého dělostřelectva k 6. armádě. Poněvadž nebylo dosti potahů, bylo dělostřelectvo ihned převáženo drahou. Z Met přišla jen část dělostřelectva, neboť bylo zatím AOK. posláno k 5. armádě. Pro tuto odeslanou část poslal Bauer důstojníka štábu 6. armády. Bauer se však přepočítal s úspěchem proti francouzským pevnostem. Situace nutila zaujmout palebná postavení daleko od cílů, a tak účinek těžkých děl byl hodně oslaben nepřesnou palbou. Ani po 54hodinném bombardování nemohlo být přikročeno ke zteci.

Mjr. Xylander byl vyslán 31. srpna, aby u 5. armády reklamoval odeslání části těžkého dělostřelectva pevnosti Met v prospěch 6. armády. Přednosta 3. oddělení AOK. nařídil nedat nic, než poslal z Kolína n. Rýnem 1 prapor 10cm. kanonů a půl praporu 15cm. houfnic. Na ulici Lucemburgu potkal mjr. Xylander gen. Moltke. Ten mu tam nařizoval, aby 6. armáda zahájila neprodleně ofenzivu, nejpozději pozítří (2. září); je nutno upoutat Francouze v Lotrinsku, aby nemohli převést síly proti jeho pravému křídlu. Byl zjištěn 7. armádní sbor francouzský, jenž bojoval u Belfortu, na frontě u Amiens. Moltke tedy chtěl, aby se útočilo, ale jeho štáb nedával prostředky.

Ruprecht se přes to rozhodl nařídít útok celé skupiny armád po návštěvě císaře Viléma II. na den 5. září. Chtěl soustředit těžké dělostřelectvo všech armádních sborů a prolomit u Nancy. K provedení nedošlo pro nedostatek munice. Bitva se zastavila.

Plk. Regnault: Vieilles histoires alpines. (Tři zimní přechody hor před světovou válkou.) — Přechod průsmyku sv. Bernarda 14.—24. května r. 1800 při vniknutí Napoleona do severní Itálie s armádou v síle 60.000. Výška průsmyku 2472 m. — Přechod sedla Splügen (2117 m) 1.—6. prosince r. 1800 armádou Macdonaldovou v síle 15.000 mužů. — Boj o průsmyk šípka v lednu 1878. — Válka rusko-bulharská proti Turecku. Plk. gšt. Vejmelka.

Literární přehled.

Přesný přehled o hodnotě čs. armády podává publikace vyšlá v Berlíně: „Kurze Zusammenstellung über die tschechoslowakische Armee“. Von K. Urban. II. opravené vydání z r. 1934. Nakladatelství R. Eisenschmidt, Berlín 1934. Má 112 stran a barevnou tabulku o čs. stejnokroji. Cena 3.50 marek.

Publikace podává přehled o čs. armádě, a to o jejím vybudování, vedení, výstroji, dislokaci, výzbroji, náležitostech, četnictvu, spočích vojenského rázu, vojenské pohotovosti a bojových zásadách.

Publikace „Kurze Zusammenstellung über die französische Armee“ od Karla Artuse-Fabera. Nakladem Eisenschmidt, Berlín 1934. Má 164 stran a mnoho obrázků, stojí 2.80 marek. Tato publikace o francouzské armádě je vlastně skvělým pokračováním publikací, které vydala dosud firma Eisenschmidtova o ruské, polské, československé a italské armádě. Podává jasný přehled o složité mírové a válečné organiza-

ci francouzské armády, o poměrech důstojníků a mužstva, o stejnokroji, zbraních, výstroji, výcviku, hospodářské situaci států, zásadách boje atd.

Škpt. H.

V Německu byla vydána publikace o cyklistických jednotkách: „Radfahr-fibel“ od npor. m. sl. Fürstenberga, nákladem „Offene Worte“, Berlín 1934. Publikace má 88 stran, 52 obrázků a stojí 1 marku.

V Německu cyklistické voj. jednotky nejsou, proto má prý tato příručka sloužit výcvikovému účelům mládeže ve sportu, policistů a v čas potřeby i k výcviku formací SA. I. díl obsahuje technický popis byciclů, udržování a způsoby oprav menších poruch. II. díl pojednává o členění cyklistických rojů, o výcviku jednotlivce a družstev, a na konci dílu přináší mnoho různých příkladů o tom, jak se mají cyklistické jednotky terénem pohybovat. III. díl obsahuje: čtení mapy, orientaci, odhadování vzdáleností, službu průzkumné hlídky a hlášení. Škpt. H.